

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

вул. Д. Вітовського, 18, м. Львів, 79011, тел./факс : +38-032-261-36-90
web: www.lvivdpss.gov.ua, e-mail: office@lvivdpss.gov.ua, код ЄДРПОУ 40349068

10.06. 2019р. № 06_4-21/ 4645

На № 2505-17 від 25.05.2019р.

Голові Верховної ради України
А. Парубію
Народному депутату України
Бондарю М.Л.

**Відповідь на депутатський запит
народного депутата України
Бондаря М.Л.**

Головне управління Держпродспоживслужби у Львівській області, розглянувши Ваш запит щодо проблематики, яка виникла внаслідок застосування аграріями Львівщини на території Буського, Кам'янка-Бузького, Бродівського та Радехівського районів пестицидів, що негативно впливають на здоров'я місцевого населення, повідомляє наступне.

У Львівській області зареєстровано понад 50 потужних агропідприємств, котрі для захисту посівів від шкідників, хвороб та бур'янів використовують біля 829 найменувань пестицидів та агрохімікатів. Окрім цього, вказані хімічні реагенти широко використовуються дрібними фермерськими та індивідуальними господарствами.

У складі Держпродспоживслужби контроль за дотриманням суб'єктами господарювання вимог чинного законодавства України та нормативно - правових актів з питань зберігання, транспортування та використання засобів хімічного захисту рослин, згідно повноважень, передбачених Положенням про Головне управління Держпродспоживслужби у Львівській області за №366 від 27.04.18р., здійснюється двома управліннями : Управлінням державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства та Управлінням фітосанітарної безпеки.

Функції контролю вказаних управлінь (планові та позапланові заходи) регламентовані статтями 4,5,6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Зокрема, згідно п.1.5 ст.4 вказаного Закону, - для проведення планових чи позапланових перевірок суб'єктів господарювання обов'язковим є наявність

Апарат
Верховної Ради України
114637
25.06.2019 11:56

уніфікованої форми акту.

Станом на 20.06.19р. по розділу державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства уніфікована форма акту відсутня.

Відповідно планові перевірки не проводяться, «погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду...» (вимога ст.6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності») для здійснення позапланового заходу не надаються МОЗ України з цієї ж причини – відсутності уніфікованої форми акту.

Разом з тим, по фактах звернень (скарг) громадян, громадських організацій чи юридичних осіб про порушення законодавства щодо застосування пестицидів у народному господарстві, що регламентовані Державними санітарними правилами «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві» ДСП 8.8.1.2.001-98 (надалі ДСП 8.8.1.2.001-98), - позапланові заходи здійснюються шляхом проведення комісійних обстежень на підставі розпорядчих документів органів місцевого самоврядування.

За ініціативи фахівців Держпродспоживслужби налагоджена, в сучасних умовах, співпраця з органами місцевого самоврядування, організовано постійно діючі комісії щодо здійснення спільних обстежень для задоволення звернень громадян при порушенні суб'єктами господарювання їх законних прав на безпечні умови проживання. У склад комісій на адмінтериторіях включені фахівці територіальних управлінь Держпродспоживслужби, що виконують повноваження державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства та захисту рослин.

При виявленні порушень при застосуванні аграріями засобів хімічного захисту рослин, громадяни наділені правом звертатись до органів місцевого самоврядування, виконавчої влади на місцях, Гарячу лінію області, Урядову гарячу лінію та письмово на адресу Головного управління Держпродспоживслужби у Львівській області.

Основні вимоги до розгляду звернень, у т.ч. термінів розгляду, процедури оскарження дій чи бездіяльності відповідальних органів регламентовані вимогами ЗУ «Про звернення громадян».

Станом на 01.06.2019р. Держпродспоживслужбою Львівської області, серед перерахованих у Вашому запиті адміністративних територій, розглянуто два звернення від мешканців Буського району з приводу погіршення стану здоров'я, пов'язаного із застосуванням сільськогосподарськими підприємствами пестицидів при обробці полів. По результатах комісійного розгляду скарг, на підставі обстежень, суб'єктам господарювання скеровано пропозиції (приписи) щодо усунення порушень, контроль за виконанням котрих залишено за органами місцевого самоврядування.

Окрім цього, в ході спільних обстежень, а також при проведенні санітарно-освітньої роботи через засоби масової інформації, суб'єктам господарювання та громадянам надається фахова консультативна допомога та рекомендації, які базуються на обов'язковому дотриманні діючих законів України та вимог санітарного законодавства у даній сфері.

Управлінням фітосанітарної безпеки, зважаючи на наявність уніфікованого «Акту перевірки дотримання вимог законодавства у сфері захисту рослин», що затверджений Наказом Мінагрополітики України за №384 від 02.07.12р. у поточному році у Буському, Кам'янка-Бузькому та Бродівському районах проведено 6 планових заходів контролю, в ході котрих здійснено перевірку дотримання вимог ст.16³ Закону України «Про пестициди і агрохімікати», ст.12 Закону України «Про захист рослин», Постанови КМУ №746 від 18.09.1995р.

В ході контролю виявлено 5 фактів порушень законодавства, а саме: порушено вимоги ст.11 Закону України «Про пестициди і агрохімікати», ст.18 Закону України «Про захист рослин», Постанови КМУ №746 від 18.09.1995р. (у осіб, діяльність яких пов'язана з транспортуванням, зберіганням, застосуванням пестицидів і агрохімікатів та торгівлею ними, були відсутні допуск (посвідчення) на право роботи з пестицидами і агрохімікатами). Для усунення виявлених порушень в адрес керівників агропідприємств скеровано приписи. Фактів застосування незареєстрованих в Україні пестицидів і агрохімікатів та порушення регламентів їх застосування не виявлено.

Державний реєстр препаратів ведеться в електронному вигляді та згідно п. 24 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення державних випробувань, державної реєстрації та перереєстрації, видання переліків пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні» від 04.03.1996р № 295, розміщений на веб-сайті Мінприроди.

Основні вимоги законодавчих та нормативних документів висвітлені на веб-сайті office@lvivdpss.gov.ua Головного управління Держпродспоживслужби у Львівській області у статті «Про діючі вимоги щодо зберігання та застосування пестицидів, агрохімікатів у народному господарстві та їх вплив на стан здоров'я населення».

Разом з тим, надаємо Вам основні вимоги діючого законодавства що є обов'язковим для дотримання всіма підприємствами, установами і організаціями, приватними господарствами та особами, що проводять будь-які дії з засобами хімічного захисту рослин.

Всі роботи з пестицидами слід проводити в ранні ранкові (до 10) і вечірні години при мінімальних висхідних повітряних потоках. Як виняток, допускається проведення обробок у денні години у похмурі і прохолодні дні з температурою навколишнього повітря нижче +10° С. Завчасно, але не менше ніж за дві доби до початку проведення кожної хімічної обробки, адміністрація господарств сповіщає населення, власників суміжних сільськогосподарських угідь та об'єктів про місця, строки і методи застосування пестицидів. У період проведення робіт у радіусі 200 м від меж ділянок, що обробляються, повинні бути встановлені попереджувальні написи. Обприскування вентиляторними і штанговими обприскувачами допускається при швидкості вітру до 3 м/с (дрібнокрапельне) і 4 м/с (крупнокрапельне). Зона санітарного розриву від населених пунктів, тваринницьких комплексів, місць проведення ручних робіт по догляду за сільгоспкультурами, водойм і місць відпочинку при вентиляторному обприскуванні повинна бути не менше 500 м, при штанговому і гербігації дощуванням — 300 м. При застосуванні аерозольних генераторів регульованої дисперсності санітарно-захисні зони повинні відповідати вимогам, зазначеним в інструкції для даного виду апаратури; обробка посівів у цих зонах

допускається при напрямку вітру від населених пунктів і інших об'єктів, що підлягають санітарному захисту.

У випадку застосування авіації для обробки полів агрохімікатами, обов'язковим є дотримання Державних санітарних правил авіаційного застосування пестицидів і агрохімікатів у народному господарстві України, затверджених наказом МОЗ України від 18.12.1996р №382. Основні вимоги останніх зводяться до наступного : перед авіаційним розпиленням пестицидів, замовник таких робіт повинен за три дні до початку робіт повідомити населення відповідної місцевості про місце та строки використання пестицидів, про заборону здійснювати будь-які сільськогосподарські роботи, випасання худоби на відстані ближче 1 км до місця проведення робіт, про необхідність переміщення пасік на відстань більше 5 км від місця застосування пестицидів на період до 5 днів. Також, замовник повинен встановити спеціальні попереджувальні знаки, у тому числі із зазначенням строків розпилення, на відстані 300 метрів від місця розпилення, та на дорогах, які проходять через відповідні поля. Лише після вжиття цих заходів та після отримання дозвільних документів, допускається авіаційне оброблення угідь пестицидами.

Окрім того, згідно вищезгаданого СанПіНу, забороняється проводити авіаційні обробки полів пестицидами на відстані ближче ніж:

- а) 5 км від місця постійного перебування медоносних пасік;
- б) 2 км від рибогосподарських водойм, відкритих джерел водозабезпечення, місць випасання домашніх тварин, об'єктів природно-заповідного фонду;
- в) 1 км від населених пунктів, тваринницьких ферм, посівів сільськогосподарських культур, які споживаються без термічної обробки (кріп, огірки, томати, полуниця, малина тощо), садів, виноградників та місць проведення інших сільськогосподарських робіт.

Не дозволяється авіаційне розпилення препаратів для знищення деревної та кущової рослинності (арбоцидів), на відстані ближче, ніж:

- а) 3,5 км до місць відпочинку дітей та дорослих;
- б) 2 км до населених пунктів.

Згідно цього ж нормативного документу, авіаційне застосування мінеральних добрив та біологічних препаратів дозволяється при дотриманні санітарно-захисної зони від ділянок обробки до населених пунктів, тваринницьких та птахоферм, джерел водопостачання – не менше 500 м та швидкості руху вітру до 8 м/сек.

З метою покращення здійснення функцій державного нагляду (контролю) та посилення відповідальності суб'єктів господарювання по фактах порушення законодавства при застосуванні засобів хімічного захисту рослин вважаємо за доцільне вирішення наступних питань, що входять до компетенції вищого законодавчого органу.

Потребує внесення змін у ст.ст.83, 83¹, 188¹² «Кодексу України про адміністративні правопорушення» та ст.ст. 42,46 ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994р № 4004/ІІ щодо збільшення розмірів штрафних санкцій.

Для швидкого та ефективного реагування по фактах звернень громадян та юридичних осіб щодо порушень при застосуванні засобів хімічного захисту рослин оптимальним варіантом є доповнення ст. 6 ЗУ "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" текстом наступного змісту – «позаплановий захід також здійснюється при зверненнях громадян на масове, різке погіршення здоров'я, негативний вплив на довкілля, комах та тварин у результаті застосування суб'єктами господарювання засобів хімічної обробки полів».

Заборонити (анулювати) реєстрацію препаратів на основі діючих речовин: гліфосат (згідно рішення Федерального міністерства навколишнього середовища Німеччини), ацетохлор (згідно рішення комітету з розгляду хімічних речовин Роттердамської конвенції ООН), сполук з групи неоніотиноїдів: тіаметоксам, клотіанідин, імідаклоприд, фіпроніл (згідно висновків Європейського агентства безпеки харчових продуктів).

З повагою,

Начальник

Євгеній БАРКИТ

М.Опаровська
Л. Микуляк
Ю.Бойко
275-28-38